

„mindenkinek van véleménye”

Pipafigist

2011. június • V. évfolyam, 6. szám

Közéleti Civil Hírmondó

Ára: 100 Ft

Búcsúzunk

Ünnep a nap, a ballagás napja, mégis meghatódottak vagyunk. Nehéz belegondolni abba, hogy az iskola falai között eltöltött 8 év hirtelen véget ér. Ma még a megszokott iskolában minden teremhez, tanárokhoz, diáktársakhoz egy-egy emlék fűződik. Holnap a szabadság, a nyár örömei várnak s utána a várakozás napjai következnek – hogyan lesz tovább? Mi vár ránk?

Annyi minden történt a nyolc év alatt, s főként sok minden változott. Mi nem változott? Az az aggodalom, gondoskodás, amit a gyerekek jövője iránt érzünk. Bízunk abban, hogy választott iskolákban helyt állnak, és sok jót hallunk még felőlük.

Kedves Ballagó diákok!

Gondoljatok csak néhány pillanatra azokra, akik segítettek, biztattak, bátorítottak benneteket az elmúlt évek során. Elsősorban szüleitekre, családokra. Kevesebb szebb ajándék lehet egy családnak, mint látni, felnőtt gyermekét, látni azt, hogy eljutott valahova, és tudni azt, hogy mindaz a sok szeretet, szigorúság, odaadás nem volt hiábavaló, megérte.

Sokat gondolkodtam azon, hogy mit adhatnék útravaló gyanánt. S kezembe került ismét Kalkuttai Teréz anya által megfogalmazott gondolatok.

„Az élet egyetlen esély – vedd komolyan,
Az élet szépség – csodáld meg,
Az élet boldogság – ízleld meg,
Az élet álom – tedd valósággá,
az élet kihívás – fogadd el,
az élet kötelesség – teljesítsd,
az élet játék – játszd,
az élet érték – vigyázz rá,
az élet vagyon – használd fel,
az élet szeretet – add át magad,
az élet titok – fejtsd meg,
az élet szomorúság – győzd le,
az élet dal – énekeld,

az élet küzdelem – harcold meg,
az élet kaland – vállald,
az élet jutalom – érdemeld ki,
az élet élet – éljed!”

Nem búcsúzunk – ti elmentek ugyan, de megőrzi emlékeinkben.

8. a osztály:

Baranyi Nikolett, Cserhádi Tamás, Gyökér Zsolt, Horváth Noel, Illés Diána, Juhász János, Langa Zsolt, Nagy Mária, Palócz Gábor, Palya Enikő, Papp László, Rékasi Tamás, Sági Diána, Tóth Bernadett, Varga Krisztián.

8. b osztály:

André Fanni, Bathó Tamás, Danyi Sándor, Dobák Lúcia, Ézsiás Flóra, Farkas Gergő, Farkas Viktor, Fábián Bence, Farkas Benjámin, Gere Richárd, Harangozó Áron, Henn Richárd László, Hornyák Bernadett, Horváth Fanni, Jávorcsik Réka, Kiss Virág, Kocsis Domonkos, Kovács Vivien, Pál Petra, Pásztor Zsófia, Pintér Boglárka, Pluhár Ervin, Radics Ferenc, Szécsényi Zoltán, Szénási Tímea, Szűcs Enikő, Zsámboki Anna Krisztina.

8. c osztály:

Ács Gábor, Baranyi Evelin, Baranyi László, Farkas Franciska, Földvári Rebeka, Götz András, Kókai Gergő, Kollár Ádám, Maczkó Biana, Mezei Gyula, Nagy Bence, Nagy Benjamin, Paulusz Adelheid, Rafael Dániel, Rohács Ádám, Simor Ádám, Szűcs Bálint, Tamus Vince, Tóth Olivér

Eljött az idő, hogy továbblépjete, hogy más helyen próbáljátok meg erőiteket. Itt az ideje, hogy elengedjünk Benneteket.

Az újság kiadója nevében:
Kovács Béláné Pető Magdolna

Ballag már a vén diák

A ballagás kifejezés a latin 'valetans' = búcsúzó szóból ered; a szokás pedig Selmecbányáról, ahol a XIX. század 70-es éveiben az erdészeti és bányászati Akadémia hagyományaként a hallgatók a *Ballag már a vén diák...* kezdetű dal éneklésével búcsúztak el iskolájuktól. Lassan az egész országban és minden iskolatípusban elterjedt a ballagás szokása; a XX. század elejére pedig általánossá vált. Az 1920-as években a *Ballag már a vén diák* kezdetű dalt felváltotta az *Elmegyek, elmegyek...* kezdetű magyar népdal... Szokássá vált az is, hogy a ballagás előtti éjszakán a végzősök szerenáddal köszöntik tanáraikat, a ballagás napján pedig az iskola zászlóját követve mennek végig a folyosókon vállukon egy kis tarisznyával, amelybe az alsóbb évesek pogácsát, sőt, földet és aprópénzt tesznek és elhelyezik az iskola fényképét is.

Az 1950-es években betiltották a ballagási szokásokat. Ma már nemcsak a középiskolákban, hanem az általános iskolákban és az óvodákban is rendeznek ballagási ünnepségeket.

Forrás: Jeles Napok

Ballag már a vén diák

Ballag már a vén diák tovább, tovább. Isten veletek cimborák tovább, tovább. Ez út hazánkba vissza visz, filiszter leszke magam is. Tovább, tovább, tovább! Fel búcsú csókra cimborák.

De mielőtt még elmegyünk – tovább. Egy szent fogadalmat még teszünk – tovább.

Ha Selmec hív, mi ott leszünk Érette vesszen életünk. Tovább, tovább, tovább! Fel búcsú csókra cimborák.

Ballag már a vén diák – tovább Keresve szebb és jobb hazát – tovább. Ez út hazámba nem vezet Nagy Magyarország elveszett! Tovább, tovább, tovább Hazátlan lett a vén diák! Selmecbánya 1859.

Az Akadémia 1888. évi tablóján már olvasható. Több fordítása ismert.

Magyarországi iskolákban Selmecről terjedt el s vált a ballagások dalává.

A második versszak: G. Schwab 1814. Fordító: Csengey Gusztáv 1866. Harmadik versszak: Trianon után.

Jeles évfordulók

Június

35 éve hunyt el Latinovits Zoltán (Budapest, 1931. szeptember 9. – Balatonszemes, 1976. június 4.) Kossuth-díjas és Jászai Mari-díjas színész. Édesapja Latinovits Oszkár földbirtokos, édesanyja Gundel Katalin, a legendás vendéglátós família sarja. Az édesapa gyermeke születése után nem sokkal elhagyta a családot. Édesanyja 1941-ben férjhez ment Frenreisz István orvoshoz, akitől még két gyermeke született: István (1942), aki Bujtor István néven színész, és Károly (1946), aki Frenreisz Károly néven zenész lett. 1952-ig asztalostanonc, majd hídpítő munkás lesz, de hamarosan beiratkozik a Budapesti Műszaki Egyetemre, és 1956-ban építészmérnöki diplomát szerez. Színészi pályája 1956-ban indult Debrecenben, játszott Miskolcon, Veszprémben és Budapesten (Vígszínház, Thália Színház). 1959-től haláláig filmezett. Művészi pályáján elsősorban klasszikus hősokeket, valamint torz lelkű gonoszokat formált meg kivételes találékonysággal, alázatos, tiszta alakításokkal. Színházi munkáinak sorából kiemelkedik a Rómeó és Júlia címszerepe, a Játék a kastélyban (Ádám), a Mario és a varázsló (Cipolla), a Tóték (Őrnagy), Az ügynök halála (Willy Loman). Már 3 éves kora óta szavalt, majd az egyetem éve alatt folyamatosan mondott verset. Színészként a magyar előadóművészet talán legnagyobb alakjává vált.

90 éve született Karinthy Ferenc (Budapest, 1921. június 2. – Budapest, 1992. február 29.) író, drámaíró, dramaturg. 1941-1946 között a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem hallgatója, nyelvészetből doktorált. 1947-ben ösztöndíjas Franciaországban, Svájcban és Olaszországban. 1949-1950 között a Nemzeti Színház dramaturgja. Művei az 1940-es években jelentek meg. 1951-1953 között a Szabad Nép és a Magyar Nemzet munkatársa volt. 1953-1956 között a budapesti Madách Színház dramaturgja. 1957-1960 között Machiavelli és Molière műveit fordítja, továbbá görög, angol, olasz és német szerzőket is fordít. 1960-1970 az FTC szakosztályi elnöke. 1965-1975 között dramaturg a Miskolci, a Szegedi és a Debreceni Csokonai Színházban. 1968-1969 között vendégprofesszori előadásokat tartott az USA-ban. 1972-1976 között különféle írószövetségek vendége az USA-ban, Ausztráliában, a Szovjetunióban és Kubában.

100 éve született Zemplén Jolán (Budapest, 1911. június 11. – Budapest, 1974. június 6.) Magyarország első fizikaprofesszor asszonya, tudománytörténész. Neves tudóscsaládban született: édesapja, Zemplén Győző a Műegyetem elméleti fizika professzora, nagybátyja, Zemplén Géza nemzetközi hírvizsgáló kémikus volt. Miután matematika-fizika szakos tanári oklevelét és doktorátusát a tudományegyetemen megszerezte, egész pályafutása a Műegyetemhez kötötte. A Kísérleti Fizika Tanszéken – melynek éllete utolsó tíz évében tanszékvezető professzora volt – létrehozta a Tudománytörténeti Kutatócsoportot és aktív közreműködője volt az Akadémia tudomány- és technikatörténeti bizottságának. 1945-ben készült el „A hároméves fizika” című könyvének kéziratával, amely egyetemes fizikatörténeti összefoglaló. Életművének leglényegesebb része azonban a magyarországi fizika történetének kutatása volt. Két hatalmas kötetben jelent meg a XVIII. század végéig terjedő időszakra vonatkozó rész. A XIX. század fizika történetéről is sok rész tanulmánya készült, de ezek egységbe rendezésére már nem volt ideje.

115 éve született Nagy Imre (Kaposvár, 1896. június 7. – Budapest, 1958. június 16.) politikus, egyetemi tanár. 1912-ben abbahagyta tanulmányait a kaposvári gimnáziumban, és 1914-ben géplakatos segédlevelet szerzett, s ezután iratkozott be a kaposvári felső kereskedelmi iskolába. 1915 májusában behívták katonának, az orosz frontra került, ahol fogságba esett. 1918 júniusában szabadult és a Vörös Gárdában harcolva részt vett az oroszországi polgárháborúban. 1920-ban belépett a bolsevik pártba, egy év múlva tért haza pártmegbízatással. Itthon részt vett az MSZDP munkájában, de 1925-ben kizárták. Alapító tagja lett az MSZMP-nek, 1927-től emigrációban dolgozott. 1944 végén az MKP vezetésének tagjaként tért vissza Magyarországra. Az Ideiglenes Kormányban földművelési miniszter, majd rövid ideig belügyminiszter, az MKP egyik titkára, 1947-1949 között az Országgyűlés elnöke. Ellentétbe került a párt irányvonalával, elsősorban agrárkérdésben, és noha önkritikát gyakorolt, kizárták a pártvezetésből. 1953-ban szovjet kezdeményezésre lett miniszterelnök, megpróbált átfogó reformokat megvalósítani. 1955 elején leváltották tisztségeiből, a pártból is kizárták. 1956. október 23-án a tüntetők követelésére visszavették a párt legfelső vezetésébe, és ismét ő lett a miniszterelnök. A társadalom akarásával egyre inkább azonosulva tűzszünetet hirdetett, fellépett a szovjet csapatok távozásáért, deklarálta a többpártrendszer újbóli bevezetését. Válaszul a szovjet csapatérősítésekre november 1-jén bejelentette az ország semlegességét, kilépését a Varsói Szerződésből. November 4-én hajnalban a jugoszláv követségre menekült, 22-én a Kádár-kormány menlevelével hagyta el az épületet, ám a szovjetek őrizetbe vették és Romániába deportálták. A Legfelsőbb Bíróság Népbírósági Tanácsa Vida Ferenc elnökletével 1958. június 15-én hazaárulás vádjával halálra ítélte, másnap kivégezték.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA KFKI – HISTÓRIA, Új Könyvpiac – Évfordulók)

„A világnak leginkább azok az emberek hiányoznak,
akik mások hiányaival törődnek...
Csak azok lesznek közülünk igazán boldogok, akik keresik
és megtalálják a mások szolgálatához vezető utat.”

Albert Schweitzer

Múzeumok Éjszakája Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria

Kortárs képzőművészet, gitárelőadás és jazzkoncertek a Jászkiúrt Fogadóban:
2011. június 24., péntek

Helyszín: egykori Jászkiúrt Fogadó (Jászberény, Déryné u. 6.)

Programok:

17 óra: a Palotásy János Zeneiskola gitártáborának zárókoncertje a Jászkiúrt Fogadó udvarán (eső esetén a helyi Tiszti Klubban!).

18.30 óra: Palkó Tibor Munkácsy-díjas festő *A kép útja – Szívfolyó* című kiállításának megnyitója és *Festmények* című könyvének bemutatása.

20.30 óra: Káta Tamás Trió koncertje – Jazz standard-ek modern felfogásban. (Káta Tamás – dobok, Magi Krisztián – zongora, Dráb Károly – basszusgitár)

22.00 óra: Dóra Attila kortárs zenei koncertje (Dóra Attila – szaxofonok).

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Belépőjegy (a 20 óra utáni koncertekre): 600 Ft

Az események alatt folyamatosan: kézműves, rajzos alkotási lehetőség a helyszínen gyerekeknek és felnőtteknek. Helyi alkotók kézműves, képzőművészeti munkáinak vására és képzőművészeti kiadványok árusítása.

A rendezvény napján, június 24-én 10-től 18 óráig **díjmentesen látogathatók a Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria állandó kiállításai** a Gyöngyösi út 7. szám alatti múzeumépületben.

Palkó Tibor *A kép útja – Szívfolyó* című kiállítása **2011. július 8-ig vasárnap kivételével naponta 9-17 óráig** díjtalanul látogatható a Jászkiúrt Fogadóban.

Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria

Jászberény, Gyöngyösi út 7.

Tel.: 57/503-260

e-mail: hamzamuzeum@invitel.hu

www.hamzamuzeum.hu

Júniusi hétvégék az ünneplő Gödöllőn

Gödöllőn ez az év a barokk jegyében telik el, hiszen a város történetének két jelentős eseményét: Mária Terézia királynő látogatásának 260., kastélyt építtető Grassalkovich Antal gróf halálának 240. évfordulóját a kort megidéző programokkal ünnepli a Budapesttől 30 km-re fekvő kisváros, ahol kulturális csomagjával szolgál minden júniusi hétvége.

A barokk zenéje – J. S. Bach kantátái – modern környezetben, Gödöllő új plébánia-templomában szólaltak meg június 4-én (19.30) a Gödöllői Szimfonikus Zenekar előadásában.

A Szentháromság templom két különlegessége: szentélyének színes üveglakosora egy középkori dallamot jelenít meg, falikárpitjai – Szekeres Erzsébet textilművész alkotása – az Árpád-házi szentek és boldogok 14 arcából álló galériáját tárják a látogató elé.

Barokk opera-különlegesség is várta az ideérkezőket a Barokk Színházban: június 11-én és 12-én (19.00) Baldassare Galuppi: „A falusi kávéház” című műve, hazai ősbemutatóként került színpadra Magyarország egyetlen és a világban is egyedülálló barokk színházában.

Barokk kori vigalommal, az „Antal-napi Vigasságok” programmal ünnepelte egykori földesurát Gödöllő június 12-én. Magyarország legnagyobb barokk kastélya előtt Mária Terézia híres testőrei álltak a díszőrséget, az uradalom apraja-nagyja vidám táncokkal köszönti szeretett földesurát, gróf Grassalkovich Antalt, aki kastélya kapuit szélesre tárva mutatja be lakosztályait, kápolnáját, a fia által építtetett Barokk Színházat és a közelmúltban felújított Barokk Istálló. A kastélyparkba barokk lo-

vak érkeztek, hogy egy különleges barokk lovasbemutatóval lepjék meg a közönséget.

Június 18., a barokk éjszakája lesz Gödöllőn és egyúttal a „Múzeumok éjszakája” – 1 héttel megelőzve az országban hasonló rendezvényeket.

A megújult főtér izgalmas hátteret ad a kortárs művészek ötletre épülő fény- és árnyjátékokhoz. Parókás hölgyek és urak sziluetttje jelenik meg a város legrégebbi épülete, a Hamvay-kúria falán, ahol egy virtuális parókaszalonba is betekinthet a látogató.

A **Gödöllői Városi Múzeum** belső udvarán **Goldoni: Terecske** c. zenés komédiája lesz látható a Garabonciás Színtársulat előadásában (21.00), az **Arpeggio Gitárzenekar** a Református templom előtt ad koncertet. (19.00)

A Református templom homlokzatán fényinstalláció vibrál (22.30), a Gödöllői Városi Múzeumot lampionok sokasága világítja meg (23.00), geometrikus formáik változatossága ámulatba ejtő.

A „barokk kertek, fás ligetek” hangulatát a főtérre tervezett főinstalláció és a Gödöllői Iparművészeti Műhely (GIM-ház) csoportos képzőművészeti kiállításai idézik. Barokk koncert, gitárzene, szabadtéri előadás a piactéren – csak néhány a programválasztékból. Kisvona is indul a város nevezetességeinek felkeresésére a múzeum elől, a táncházat a Berka együttes vezeti, 23.00-tól hajnalig a főtéren.

En napon nyílik meg a **Királyi Váróterem**, a vasútállomáson épült, egykori pompájában helyreállított épület, ahol Ferenc József királyt zöld- és Erzsébet királynét halvány-sárga selyemtapétás terem várta, amikor Gödöllőre érkeztek.

Forrás: godollo.hu

Újabb pénzek a vidékstratégiai programra

„A vidék élni akar” címmel megkezdődött a 10 éves magyar vidékstratégia társadalmi vitája. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, a Hajnal-táj című műsorban a vidék alkotmányaként emlegette ezt a stratégiát. A vidék jövője az ország jövőjét jelenti, országos egyeztetés is kezdődött a dokumentumról, az első fórumot csütörtökön tartották Sárospatakon. A fórumon résztvevő Ángyán József, a Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára elmondta, fontos, hogy egy olyan vidékstratégia szülessen, amelyet az emberekkel együtt, velük végiggondolva, problémáikból kiindulva fogalmaznak meg. A fórumon egy sor olyan elképzelés hangzott el, amely részben megerősítette a tárca elképzeléseit, de új elemekkel is kiegészítette azokat. Így a stratégia fontos földhasználat kérdésében a szaktárca egy úgynevezett demográfiai földprogram indítását tervezi, amelynek keretében, ha fiatal párok vállalják, hogy letelepednek, gazdálkodnak, családot alapítanak és két vagy több gyereket világra hoznak és fölnevelnek, akkor az állam – a saját földkiszámlájából – számukra ötven éves tartós földbérlettel, kedvező feltételekkel

földet biztosít örökölhető jogként, amit a következő generációknak is továbbadhatnak. A mostani fórumon a résztvevők ezt kiegészítették azzal, hogy a letelepedő családokat egyéb módokon is támogatni kell. A fiatal gazdák indulását kell segíteni, az építkezéssel, a külterület-használattal kapcsolatos szabályozásokkal, a hitellehetőségeket is könnyíteni kell számukra, és a családtámogatásnak egyéb eszközeit is használni kell ahhoz, hogy a program sikeres legyen – mondta az államtitkár.

Városi termelői piacokra van szükség

Ángyán József szerint újra kell építeni a város és a vidék kapcsolatát, és változtatni kell a válság alatt kialakult élelmiszerellátási gyakorlaton, amely nemcsak fenntarthatatlan, hanem a hazai gazdaságot is tönkre teszi. Mint mondta, **nem folytatható az, hogy ezer kilométerről hozzuk azt az élelmiszert, amit a szomszédban néhány kilométerre élő gazdák elő tudnának állítani. Ez drága megoldás és tönkre teszi a magyar termelőket is.** A vidékstratégia fontos része a **helyi élelmiszer-feldolgozás, a helyi kereskedelem, és a helyi piacok** rendszerének újraépítése.

Ángyán József elmondta, a helyi gazdaságok életképessége, az élelmiszertermelés biztonsága nemzetbiztonsági kérdés is. Úgy fogalmazott, a vidéki értékeket föl kell értékelni azáltal is, hogy a modern infra-

struktúrát, a korszerű szolgáltatásokat biztosítják az ott élők számára. Ezekhez járulnak még a közösségmegtartó intézmények, amelyeket a legnagyobb támadás érte attól a neoliberális politikától, amely az elmúlt időszakban uralta Magyarországot – fogalmazott.

Az államtitkár elmondta, a hazai tulajdonú élelmiszer-feldolgozó ipar hiányát hálózati gazdaságokkal akarják pótolni. Így a helyi feldolgozást támogatnák, a pékségek-től a szűrőpontokig és húszüzemig, tej-

üzemekig, amelyek a helyben, kis körzetben termelt élelmiszereket dolgozzák fel és az élelmiszerellátást ilyen módon, belülről kifelé fogják át. Az élelmiszert elsősorban a helyieknek, majd a városoknak, aztán az országnak szállítanák a termelők, és a felesleget vinnék exportra. Ezért az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programból a megmaradt pénzek jelentős részét, illetve az Új Széchenyi Tervből bizonyos forrásokat a helyi élelmiszer-feldolgozók és a helyi piacok fejlesztésére fogják fordítani.

A családi gazdaságokat is támogatják

Az agrártámogatások és a fejlesztési források középpontjában a kis, közepes, családi, egyéni gazdaságok lesznek, de hogy a piaci versenyben is meg tudjanak maradni ezeket a kisebb egységeket, más eszközökkel is segítik majd – mondta a államtitkár. Így a helyi, városi piacok fejlesztésére már a következő hónapban uniós pályázatot hirdetnek. A vidéki településeken pedig az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programból lehet majd ugyanerre pályázni. Mintegy 250 milliárd forint maradt az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban, most a támogatási rendszer átalakítása folyik, és a forrásokat az új vidékstratégia fedezetére állítja majd be a tárca – tette hozzá.

Forrás: mr1

„Mára igencsak leépült az olvasási kultúra”

A Festum Varadinum rendezvénysorozat keretében az idén is megrendezték Nagyváradon a Civil Társadalom Napját. Délelőtt a civil társadalom és a sajtó kapcsolatáról tartottak előadást. Ezt követően a megjelentek egy kerekasztal-megbeszélésen vehettek részt. A Civil Társadalom Napja programján a nagyváradi szervezeteken túl számos magyar szervezet is képviseltette magát, többek között a Magyar Népfőiskolai Társaság, a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság is. Ebből az alkalomból a BLNT képviselői a „Hagyományok és emberek” című fotó-kiállítási anyagát adták át a testvértelepülés, Bors polgármesterének és az iskola igazgatójának. A kiállítási anyagot a népfőiskola fotóműhelyének tagjai készítették, amely a Városi Könyvtár és a Petőfi Művelődési Ház tulajdona.

A Civil Társadalom Napja című esemény délelőtti programjában a **civil társadalom és a helyi sajtó kapcsolatáról** szóló előadásokat hallgattak meg a megjelentek, ezt követően kerekasztal-megbeszélésre került sor a témában. Az eseményt dr. Fleisz János, a Bihar Megyei és Nagyváradi Civil Szervezetek Szövetségének (BINCISZ) elnöke vezette fel elmondva: a Festum Varadinum keretében zajló eseményen a civilek megbeszélnek azokat a problémákat, amelyeket fontosnak tartanak. Az ideje, a sajtó és a civilek közötti kapcsolata témakörében tartott találkozóra meghívták dr. Pomogáts Béla irodalomtörténészt és a két helyi magyar napilap képviselőit. Kezdeként azonban Horváth Viola, a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus képviselője beszélt magáról a szervezetről, hasznos információkkal szolgálva a megjelenteknek.

Ezt követően a Bihari Napló munkatársa a különböző elvárások közötti eligazodás nehézségéről beszélt a sajtó és a civilek, illetve a sajtó és más társadalmi szereplők között, míg a másik váradi napilap képviselője az újság mindenféle elvárásoktól mentes szuverenitását hangsúlyozta.

Vitapontok

Dr. Pomogáts Béla irodalomtörténész beszédében kiemelte: a civil társadalomról más kép alakult ki Közép-Kelet Európában, mint Nyugaton, ahol a polgári kezdeményezéseknek sokkal nagyobb szerepük és súlyuk van, mint a régióinkban. Elmondta: a kultúrának a társadalmi befolyásoló tényezője háttérbe szorult Kelet Európában, pedig ezt a szerepet még a kommunizmusban is betöltötte. A kultúra a rendszerváltás után védekező pozícióba került, mert Kelet-Európában a kultúra ki van szolgáltatva a gazdasági és politikai érdekeknek. Kiemelte: Magyarországon az 1790-es években alapított irodalmi folyóiratoknak komoly társadalomformáló szerepük volt, mely szerepet azonban folyamatosan kezdtek elveszíteni, míg mára már a sajtó éppen hogy nem kultúraközvetítő szerepével tűnik ki.

Fleisz János hangsúlyozta: szükségesnek tartja azt, hogy a sajtó és a civil szervezetek kölcsönösen ismerjék meg egymást. Egy budapesti konferencia konklúziójára hivatkozva Fleisz János elmondta, hogy a sajtó és a civil szervezetek közötti együttműködés csak kölcsönösen előnyös esetekben biztosított, sőt egyes vélemények szerint kibékíthetetlen ellentét van a sajtó és a civil szervezetek között.

Mindezek a vélemények szolgáltak kiindulási alappal a kerekasztal-megbeszélésnek.

Kerekasztal-megbeszélés

A meghívottak és az érdeklődők közötti párbeszéd során a megjelentek különböző civil szervezetek nevében szóltak fel.

Meleg Vilmos színművész kiemelte: helyi szinten a sajtó és a civilek között jó a kapcsolat, de kívánatosnak tartotta azt, hogy a különböző szakterületekkel szakújságírók foglalkozzanak.

Kelemen Mária felszólalásában fontosnak tartotta azt, hogy az újságírók alaposan tájékozódjanak a civil szervezetekről, különösen azok munkásságáról, amelyekről írni akarnak. Hitelesek legyenek.

Veszélyben a nemzet

Dr. Pomogáts Béla zárószóban is beillő felszólalásában arra hívta fel a figyelmet, hogy a rendszerváltás után az olvasáskultúra óriási mértékben leépült. Az irodalomtörténész elmondta: a kultúra tekintetében két nagy váltást élünk meg a rendszerváltás után: teljesen megszűnt a cenzúra, melynek hiánya miatt nem szűrődik ki a könyvpiacról a pornográfia és az irodalmi selejt, és az ennek következtében kialakult új fogyasztói kultúra megrendítette az igényes kultúra pozícióját. Pomogáts jelezte: bizonyos műveltség nélkül az ember nem képes megfelelően kezelni a teljes szabadságból fakadó lehetséges következményeket.

Forrás: bincisz.gportal.hu

Zene ünnepe 2011

A Zene Ünnepe 1982-ben tartották először Franciaországban. Maurice Fleuret francia zenetudós javasolta, hogy a nyár első napját a világon mindenütt zenével köszöntés. Az ötlet az akkori francia kulturális miniszter, Jack Lang támogatásával valósult meg. Ma már a Zene Ünnepe európai, sőt nemzetközi méretűvé vált: több mint 100 országban rendezik meg ugyanazon a napon, június 21-én.

A zene, születésünktől kezdve körülvesz minket, és mint mindenhez, ami adott, hajlamosak vagyunk hozzászokni. Néha azonban nem árt emlékeztetni magunkat arra a sok jóra, ami része a mindennapjainknak. Éppen ezért néhány lelkes zeneszerető francia huszonkilenc évvel ezelőtt gondolt egyet, és teremtett még egy okot mindennek megünneplésére: a leghosszabb napot, június 21-ét avatták a Zene Ünnepevé. Lelkesedésük Hollandiára is átragadt és a mozgalom nagy sebességgel terjedni kezdett az egész kontinensen. Azóta Európa több nagyobb városában, minden évben ugyanazon a napon, június 21-én egyszerre kerül megrendezésre a hatalmas utcából, hogy napkeltétől napnyugtáig zene töltse be minden település összes sarkát, zegzugát.

A Zene Ünnepe olyan egész napos, ingyenes, politikamentes rendezvény, amely a zene valamennyi formájára és stílusára kiterjed. Zeneiskolák, zenei múzeumok nyitják meg Európa-szerte kapukat, komolyzenei együttesek, jazzisták, népdalénekesek, dj-k és rockzenészek váltják egy-

mást a szabadtéri és a klubszínpadokon. Magyarország 1997-ben csatlakozott a mozgalomhoz, amikor Budapest is aláírta a Zene Ünnepe nyilatkozatot. Vezérelveink az ingyenesség, az összefogás és az önkéntesség. Célunk, hogy egyszerre, egy időben, az egész ország területén és határainkon túl ezen a napon minden a zenéről szóljon.

Idén Budapesten hozzávetőlegesen 60 helyszínen, országosan pedig 20 további helyszínen nagyságrendileg 160 produkció látható majd ezen a kivételes napon.

A Zene Ünnepe nemzetközi hálózat hazai koordinátorának révén Magyarország 2010 novemberétől ismét a Zene Ünnepe Európai Hálózatának (European Music Day Network) hivatalos tagja. Szintúgy a hálózat teljes jogú partnere a Zene Ünnepe Alapítvány, melynek bejegyzése folyamatban van. Az alapítvány létrehozói a kultúra mellett elkötelezett szervezetek, a PORT-Data Kft., a Fonó Budai Zeneház és a NarRator Records.

A Zene Ünnepe Alapítvány fővédnökei:

Horgas Eszter – fuvolaművész, **Gulyás Dénes** – operaénekes, **Szakcsi Lakatos Béla** – zongoraművész, zeneszerző, **Kocsis Zoltán** – karmester, zongoraművész és zeneszerző, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar főzeneigazgatója, **Fischer Iván** – vezető karmester, a Budapesti Fesztiválzenekar zeneigazgatója, **Batta András** – a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora, **Sztevanovity Zorán** – előadóművész, zeneszerző.

A költészet mindenkié

A Szépkorúak Költészeti Szemle régiós versenye 2011. június 17-én, pénteken zajlott a Megyeháza Jász-termében.

A 15 versenyző közül 6 fő nyerte el a Régió Nyugdíjas versmondója címet; és vehet részt a szeptemberben, Szolnokon megrendezésre kerülő Országos Versenyen.

A továbbjutók a fellépés sorrendjében:

Holcsi Mária Anna (Joseph Rudyard Kipling: Ha)

Géczy Ferencné (Puskin: Tatjana levele)

Kolozsvári Andrásné (Mihai Eminescu: A tegnappal fogy az élet)

Demény Istvánné (Shakespeare: LXXV. Szonett) – szolnoki versenyző

Csegöldi Lászlóné (Marina Cvetajeva: Mit vétettem neked)

Kertmari Anna (Heine: Piros papucskok) – szolnoki versenyző

A Kelet-Magyarországi Hadkiegészítő Parancsnokság Parancsnokának különdíját Bende Lajos (Szolnok) nyerte el (Dante: Pietra)

Márki Éva

In memoriam Szabó Józsefné, Marika

Az Alattyáni Aranyalkony Nyugdíjas Klub vezetője (1945-2011)

2011. május 12-én, mint derült égből a vilámcsapás, kaptuk a hírt, – szinte előzetes betegség nélkül – elhunyt Szabó Józsefné, Marika, az Alattyáni Aranyalkony Nyugdíjas Klub vezetője. Szomorúsággal vettük a hírt, szinte romba dőlünk, megbénultunk, de szembesülni kellett, tudomásul kellett venni a könyörtelen valóságot: Marika nincs többé, eltávozott közülünk.

Szabó Józsefné meglehetősen nehéz időkben, 1945. január 12-én született Jászberényben. A nehéz idők ellenére gondos nevelésben részesült. Természetesen Jászberényben végezte az általános iskolát, középiskolát. A középiskola elvégzése után a Jászberényi Tanítóképző Főiskolán szerzett tanítói oklevelet 1966-ban.

Még főiskolai hallgató volt, amikor 1965-ben házasságot kötött Szabó József jászberényi lakossal. Házasságából két gyermek született, Zoltán 1966, László 1970.

Marika és férje egyaránt jászberényi születésűek és lakosok voltak, ennek ellenére mégis úgy határoztak, hogy Alattyánon építik fel családi fészkeket, Alattyánon telepednek le. Tették ezt 1969-ben, amikor saját családi házat építettek. Marika tehát 1969 óta alattyáni lakos. A számára ismeretlen alattyáni környezet nem okozott beilleszkedési nehézséget. Közvetlenségével, jó kapcsolatteremtési érzékével megtalálta a megfelelő hangot minden lakossal az új környezetében.

A községbe kerülve először a helyi óvodában dolgozott, mint óvónő, majd 1969.

október 1-től az általános iskola dolgozója lett. Nagyon rövid idő alatt beilleszkedett az iskolai kollektívába. Kitűnt sokrétű tevékenységével, tenni akarásával, jó szervezőkészségével. Tanított pályafutása alatt alsó tagozaton, felső tagozaton egyaránt, de fő profilja az ének-zene tanítása volt. Amikor az élet megkívánta dolgozott igazgatóhelyettesként is. Több évig volt az általános iskola úttörőcsapatának a vezetője. Sok-sok alattyáni volt diák, sőt szülő emlékszik Szabóné Marika által szervezett fe-

lejthetetlen úttörőábrókra, különböző általa szervezett kirándulásokra. Életeleme volt a szervezés.

Alattyánra kerülése után hamarosan bekapcsolódott a község társadalmi, kulturális életébe is. Ezáltal nemcsak az iskolai szférában, hanem községi szinten is közismert és elismert személlyé vált. Elismertségét az is mutatja, hogy a lakosság több

ciklusban választotta meg önkormányzati képviselőnek.

Marika még aktívan dolgozott, amikor megismerte az Aranyalkony Nyugdíjas Klub tevékenységét. Amikor, több évtizedes ledolgozott év után nyugdíjba vonult rögtön belépett a klub tagjai sorába. Híven önmagához aktívan kapcsolódott be a klub életébe. Javasolt, érvelt, szervezett, sokat tevékenykedett, amelyekkel felkeltette a nyugdíjas klub tagságának érdeklődését. Hamarosan a klub meghatározó egyénisége

lett. Minden egyenesen vezetett oda, hogy az alattyáni nyugdíjasok Őt választották vezetőjüké. Ez a választás 2004. decemberében történt, így 2005. 01. 01-től volt a klub vezetője.

Erre a feladatra nem lehetett volna kiválóbb személyt választani. Vezetése alatt a klubélet szárnyalni kezdett. Havi rendszerességgel pezsgő klubélet folyt. Folyamatosan volt program, amire lehetett készülni. Tartottuk a kapcsolatot a szomszéd községek nyugdíjasjaival. Színházlátogatásokat szervezett Kecskemétre, Budapestre. Minden évben kerékpár túrán vettünk részt. Szinte ha-

vonta volt valamilyen kirándulás. Az ország számos fűrdőhelyét meglátogattuk, évente 5-6 alkalommal voltunk strandolással egybekötött kiránduláson.

Jártuk az országot nyugatról keletre, északról délre. Több alkalommal voltunk országhatárokon túli kirándulásokon is: Olaszország, Ausztria, Erdély. Egy ilyen kis településen, mint Alattyán ezeknek a

kirándulásoknak óriási jelentősége van. A nyugdíjasok jelentős része aktív dolgozó éveikben nem kirándultak, nem jutottak el – Marika szervezése nélkül most sem jutottak volna el – azokra a helyekre, ahová a hat év alatt kirándulást szervezett.

Szabóné Marika megyei szinten is bekapcsolódott a nyugdíjasok tevékenységébe. Vezetőségi tagja volt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Nyugdíjasok Kulturális és Érdekvédelmi Egyesületének, ahol állandó levezető elnökként dolgozott. Munkáját ott is lelkesedéssel, örömmel, eredménnyel végezte, a megyei vezetés teljes megelégedésére.

Marika örökre elment közülünk. Mi, akik maradtunk soha el nem feledünk. Eleget teszünk szívből jövő kötelességünknek, hűséggel ápoljuk emléked, mert Te egy kivételes személyiség maradsz meg szívünkben életünk végéig.

Hát ennyi volt a földi lét,
Vége és nincs tovább.
Már nem várnak bontatlan álmok,
Színes, szép csodák.

A hajnalok sem köszönnek,
Melegét nem hinti Rád a nap,
S nekünk, kik itt vagyunk még,
Csak emléked, mi megmarad.

Hangod, mosolyod és minden
Apró kis mozdulat
Bennünk él, s mi féltve
Őrizzük arcodat.

Drága Marika Isten áldjon, nyugodj békében.

Vass Lajos
Aranyalkony Ny. Klub, Alattyán

Miben segít a Tourinform?

Magyarország több mint 140 településén várja Önt az itthon és külföldön egyaránt jól ismert jelképpel jelzett turisztikai információs iroda, amelyben tájékozódhat a település, az adott régió, sőt az egész ország turisztikai kínálatáról. A Tourinform-iroda munkatársai magyar és idegen nyelven készséggel tájékoztatják Önt szálláshelyekről, vendéglátóhelyekről, közlekedésről, programokról, látnivalókról, szolgáltatásokról. Irodánkban hozzájuthat ingyenes turisztikai kiadványokhoz, vásárolhat térképet, jegyet válthat különféle helyi rendezvényekre.

A **Déryné Művelődési Központ** – Jászberény – által szervezett rendezvényekre Sodexo Pass Kultúra utalvánnyal és Accor Services Kultúra utalvánnyal is tud fizetni.

Tájékozódhat nálunk...

... Jászberény és kistérsége, a Jászság látnivalóiról, szálláshelyeiről, vendéglátóhelyeiről, programjairól;
... hazánk vonzó tájairól, az ország szinte összes szálláshelyeiről, a rangosabb eseményekről, rendezvényekről és egyéb turisztikai szolgáltatásokról;
... Üdülési Csekk igényléséről, felhasználásáról, elfogadóhelyekről;
... a budapesti és vidéki színházak műsorairól;
... moziműsorokról;
... menetrendekről
színes, ingyenes kiadványok, információs térképek, szórólapok, turisztikai kártyák segítségével is.

Tourinform Iroda

5100 Jászberény, Lehel vezér tér 33.
Telefon/fax: +36 57/406-439
E-mail: jaszbereny@tourinform.hu
Irodavezető: Patakiné Kocza Anita

Nyitva tartás

Főszezon: június 15.–augusztus 20.
hétfő–péntek 8.00–17.00 óráig
szombat 9.00–16.00 óráig
vasárnap zárva
Elő-és utószezon: augusztus 21.–június 14.
hétfő–péntek 8.00–17.00
szombat–vasárnap zárva

A Jászság bolyongása a statisztikák birodalmában

Bevezetés

Bizonyára mindenki találkozott már olyan mondatokkal TV-ben, rádióban, sajtótermékekben, mint például Jászberény (www.jaszbereny.hu/dok/vfs.pdf) esetében: „A városban az 1000 lakásra jutó lakásfővonalak száma 343, ami meghaladja mind a Jászberényi kistérség (260), Pest megye városainak (303), megye (279), Közé-Magyarországi régió (261) mind az ország átlagát (334). Forrás: KSH: Jász-Nagykun-Szolnok megye statisztikai évkönyve 2006”. A véletlenszerűen kiemelt idézet hangvétele alapján ez kétségtelenül egy pozitív kicsengésű hírnek tűnik.

A cégek, városok, kistérségek, megyék értékelése kapcsán a SWOT elemzés gyakran előkerül (pl. www.kia.hu/konyvtar/tartalom/251.htm). Ez pedig nem más, mint az adott földrajzi, szervezeti egység erősségeinek (S), gyengeségeinek (W), esélyeinek (O) és veszélyeinek (T) összefoglalása. „Szakirodalmi” értelmében is nehezen letagadhatóan a SWOT elemzés eddig jórészt az ad hoc ráérzések (vö. bértollnoki, belső elkötelezettségéből fakadó motivációk) mentén kialakított önkényes, hangulatfestés eszköze volt. Tehát nem illene módszernek nevezni, vagy ha már ilyen elismertséget szerzett magának: akkor talán megéri megreformálni a módszert magát...

Ilyen durva „beszólások” után illene máris nekikezdeni a bizonyítékok gyűjtésének és a megkritizált valóság jobba tételét lehetővé tévő megoldások bemutatásának.

Az érme másik oldala

Statikus értéksapák

A példaként kiragadott jelenség, vagyis „lakásfővonalak” fajlagos (1000 lakásra jutó) száma az idézett mondat szerint tehát a vizsgált település erősségét volt hivatott kihangsúlyozni. Mindenki ismeri azonban a mondást: „Olcsó húsnak híg a leve!” Vagyis van olyan rossz minőségű, de olcsónak tűnő termék, mely megvásárlása nem ajánlatos. A kérdés tehát minden, az „átlaghoz” képesti értékelés esetén ez, és csak ez: Vajon a gazdasági/társadalmi/ökölógiai keretfeltételekhez képest a ténylegesen rendelkezésre álló „lakásfővonalak” száma sok-e vagy sem?

Vegyünk egy-két példát a könnyebb érthetőség kedvéért. Az egyik vizsgált település egy zsákfalú, ahol a szép környezet miatt gazdag sznobok élnek nagy számban, akik ügyeiket is innen intézik (bár nem itt van a bejelentett székhelyük), s minden költséget el is akarnak számolni annak rendje és módja szerint. Így a „lakásfővonalak” száma rekordértékű lenne annak ellenére, hogy látszólag egy periférián lévő térségről van szó. Fordított esetben egy olyan településen, ahol zsong az élet, de pl. vallási okokból az ott élők elutasítják a technológia bizonyos vívmányait, a fővonalak száma kevesebb lenne, mint az a többi hasonló élethelyzet részleges ismerete alapján elvárható lenne. A hangsúly tehát a körülmények részleges ismertetésén van! Hiszen, ha minden ok-okozat világos ismert, akkor a világ úgy van jól, ahogy van...

Dinamikus szemlélet

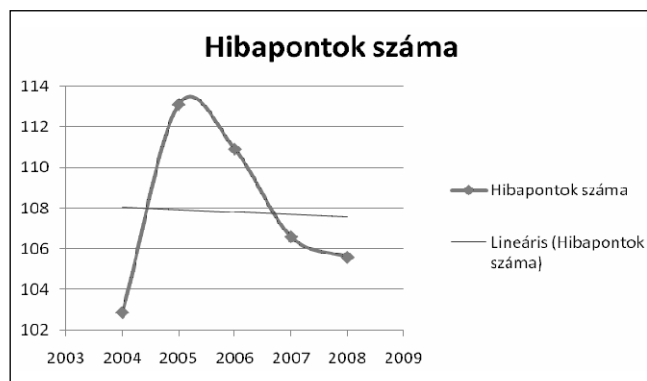
Amennyiben a fenti példaként választott 2006-os esetet kiterjesztenénk a következő évekre is, akkor nem csak az a kérdés merül fel, hogyan is áll immár az átlag helyett az értéksejtető NORMA és a hazug TÉNY viszonya. Hanem az is fontossá válik, vajon honnan hová tartanak a folyamatok időben? Ha egy település éveken át a normától rossz irányba tér el, de az eltérések egyre csökkenőek, akkor az e település annak ellenére fejlődik, hogy még a rossz

oldalon áll, vagyis esélye van a fenntartható/stabil fejlődési pálya közelítésére. Fordított esetben egy település statikus értékei lehetnek a jó oldalon, de ha ezek mértéke csökkenő tendenciát mutat, a település veszélyben van, mert egyre veszít erőtereiből. Az objektív, hiteles értékképzés tehát statikusan és dinamikus is „elképzeltetetlen” olyan számítások nélkül, melyek megfelelnek a MIHEZ KÉPEST? kérdés logikájának! Mindezeket a következő két esettanulmány-részlet szemlélteti.

JÁSZ_SWOT

Megyei turisztikai értékelés

Ha kigyűjtjük a megyék 2004-2008 között turisztikai szempontból releváns mutatószámait (pl. kereskedelmi

szálláshelyek férőhelyei, kereskedelmi szálláshelyek vendégei, kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák stb.) és ezek esetében feltételezzük, hogy annál ideálisabb egy földrajzi egység turisztikai szempontból, minél magasabb a felsorolt mutatók értéke egy km²-re vetítve, akkor Jász-Nagykun-Szolnok megye esetén látható, hogy a hibapontok száma gyengén csökkenő, de a vizsgált időszakban a megye mindvégig a turisztikailag kevésbé attraktív megyék között szerepelt.

Ezen belül a gyakran kitörési pontként emlegetett átlagos vendégéjszaka szám jelképesen, de növekvő mértékben kevesebb, mint lehetne. Ugyanakkor a külföldiek stabilan több időt töltenek itt, mint elvárható lenne, tehát látszólag a hazai vendégekkel lenne érdemes többet törődni. De annak tudatában, hogy a vendégéjszakák száma norma szerint alakult, sőt ezen belül a külföldiek jelképesen többet is maradnak, mint „illene”, bizonyíthatóan nagy (egyértelmű) mozgásteret nem volt a vizsgált időszakban a helyi turisztikai menedzsereknek.

Egy ellentmondás-mentességre törekvő turisztikai stratégia felismeréséhez további évek és a többi rendelkezésre álló jelenség együttes vizsgálata lenne szükséges. (Forrás: http://miau.gau.hu/miau/154/swot/budapest_swot.xlsx)

Kistérségi turisztikai értékelés

Amennyiben 2005-2009 között legyűjtjük az összes kistérség szálláshely-kategória szerint bontott adatait, akkor az alábbi komplex értékelést kapjuk eredményül. Ennek alapján jól látható, hogy a jászberényi kistérségben minden egyes évben az összesített értékelés erősségekre (S) mutat rá egyre javuló stabilitással. Ráadásul úgy, hogy az erősségek egyre javuló tendenciát mutatnak (O). Ezen idealisztikus álla-

poton belül minden olyan szálláskategória, melyben a statikus gyengeségek (W) túltengenek és ráadásul a folyamat romló trenddel jellemezhető (T) beavatkozási pontként azonosítható be: pl. ifjúsági szállás, panzió, fizetővendéglátás. Itt is igaz azonban, hogy az egyes hatások egymással is konkurálnak (vagyis a veszélyeztetett kategóriákban elért kapacitás növekedés a vendégszerkezet átrendeződéséhez vezethet, mely a mindösszesen előnyös helyzetet fejlesztések ellenére is rossz irányba billentheti).

A tanulmányban (https://miau.gau.hu/mediawiki/index.php/Vendegek_szama_jaszbereny) látható animáción követhető 2005-2008 között a kistérség erősödése, de 2009-re jelentős torzulás állt be a turisztikai egyensúly tekintetében. Az 5 éves trenddel szemben pl. a válság kapcsán karakterisztikus romlás érzékelhető.

Ugyanitt, a 3. fejezetben, ahol is az átlaghoz viszonyított értékelés kerül bemutatásra, a jászberényi kistérség p. a nyaralóházak értékelése kapcsán öt évből három esetben (WSWSS) is erősségnek mutatkozna, így a norma értékkel összevetve a nyaralóházak javuló tendenciát mutatnak ugyan, de mindvégig a gyengeségek oldalára billen a mérleg nyelve.

Összegzés

A fentiek alapján remélhetőleg minden Olvasó érzékelhette, az átlaghoz viszonyított elemzés és a normaérték alapján levonható következtetések ugyanazon építőkövek koncepcionálisan eltérő felhasználását jelentik. A normaérték kiszámításával sem kapunk minden esetben operatív döntési alapot, hiszen bonyolult hatásmechanizmusokat kell annak átlátnia annak, aki a jövőképeket egy sok szempontú döntési térben nagy pontossággal szeretné befolyásolni.

Az intuíció-generálásnak ez a módja látszólag sem több, mintha minden esetben egy átlaghoz viszonyítanánk. Még sem mindegy azonban, hogy egy életteret, személyt, szervezetet azért minősítünk rossznak, vagy jónak, mert méretei úgy alakulnak az átlaghoz képest, ahogy alakulnak, vagy azért, mert nem találunk rá racionális érvet a rendelkezésre álló adatok alapján, miért akkora egy-egy tulajdonságának értéke, mint amekkora. A norma-értékek kalkulálásának lehetősége immár arra is képessé teszi a döntéshozót/elemezőt, hogy helyzet-specifikusan legyen képes javaslatokat megfogalmazni, s nem minden átlag alattira ugyanazt a sablonszöveget ráolvasni. Ugyanis lehet olcsó húsnak híg a leve, de létezik jó minőségű hús dömping áron is. Míg az átlagszemléletben mindkét hús olcsó, addig a norma-szemléletben az egyik megvásárlása balgaság, míg a másik egy jó vétel.

Pitlik László

A(z) Jászberényi Kistérség SWOT táblázata						
Rétegek	2005	2006	2007	2008	2009	2005-2009
Vendégek száma a magán szállásban/ben	S	S	S	S	S	O
Vendégek száma a kempingban/ben	S	S	S	S	S	O
Vendégek száma a turistaszállásban/ben	W	S	S	S	S	O
Vendégek száma a ifjúsági szállásban/ben	W	W	W	S	W	T
Vendégek száma a gyógy szállodában/ben	W	W	S	S	S	O
Vendégek száma a panzióban/ben	W	W	W	W	W	T
Vendégek száma a nyaralóházban/ben	W	W	W	W	W	O
Vendégek száma a kereskedelmi szállásban/ben	S	S	S	S	S	O
Vendégek száma a szállodában/ben	W	W	W	W	S	O
Vendégek száma a falusiaszállásban/ben	S	S	S	S	S	O
Vendégek száma a fizetővendéglátásban/ben	W	S	W	W	W	T
Y0	S	S	S	S	S	O
Kockázat (S-és O-arány)	36%	55%	55%	64%	64%	73%
Kockázat (W-és T-arány)	64%	45%	45%	36%	36%	27%

Forrás: https://miau.gau.hu/mediawiki/index.php/Vendegek_szama_jaszbereny

Pünkösöd

Reviczky Gyula: Pünkösöd

Piros pünkösöd öltözik sugárba,
Mosolyogva száll le a világra.
Nyomában kél édes rózsa-illat,
Fényözön hull, a szívek megnyílnak.

Hogy először tünt fel a világnak:
Tüzes nyelvek alakjába' támadt.
Megoldotta apostolok nyelvét,
Hirdetvé a győzedelmes eszmét.

Piros pünkösöd, juttasd tiszta fényed'
Ma is minden bánkodó szívének,
Hogy ki tévelyg kétségbe', homályba':
Világító sugaradat áldja.

Habozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívbé szálljon,
Diadallal az egész világon!

Piros pünkösöd, szállj le a világra,
Taníts meg új nyelvre, új imára.
Oszlasd széjjel mindenütt az éjet,
Szeretnek sugara, Szentlélek!

Pünkösöd

A húsvét utáni ötvenedik napon, vasárnap ünnepli a keresztény világ a Szentlélek eljövételét és egyben az egyház megalapítását, azaz pünkösöd napját. A pünkösöd elnevezés a görög pentekosztész, azaz ötvenedik szóból származik, és minden évben május 10-e és június 13-a közé esik. Pünkösödöt a keresztény egyház születésnapjának is tartják.

„Áldott szép Pünkösödnek gyönyörű ideje”

Piros Pünkösöd napját ezer éve virággal köszöntik Európa sok országában. Magyarországon is újra piros betűs nap a Pünkösöd hétfő. De mi is ez az ünnep? A hozzá fűződő népszokásokat réges-rég elfelejtették. Vagy mégsem? Pünkösöd napjára minden felébred. Abba hagyja a lusta nyújtózást a világ, ember és állat párt keres. Nedvektől duzzadnak a levelek, zsong és zsi-bong az élet.

Jól tudták a régiek, ilyenkor meg kell állni egy pillanatra. A nagy nyári munkák előtt ünnepelni kell. Köszönteni az új életet, imádkozni a bő termésért, gyermekáldásért. Erre szolgált a pünkösöd, a húsvét utáni ötvenedik nap. A templomokban évről évre megemlékeztek erről a napról, a lángnyelveket a pünkösdi rózsa szirmaival helyettesítették, a Szentlélek jelképeként fehér galambot repítettek szabadon. A lányok és asszonyok bíborvörös ruhába öltöztek, befönt copfjukat a hagyomány szerint a bal vállukra kanyarítva, a férfiak felöltötték ünneplőjüket és kezdődhetett a mulatság.

Néhány faluban még ma is élnek a pünkösdi hagyományok, játékok, az Alföldön a Pünkösödölés, a Dunántúlon a Pünkösdikirályné járás. A pünkösdikirály választás sajnos teljesen eltűnt, pedig a mai napig él a szó: Rövid, mint a pünkösdi királyság. Kezdetben vitézi szokás volt, a katonák közül választottak egy évre királyt. Ezt idézi Balassi Bálint verse:

„Áldott szép Pünkösödnek gyönyörű ideje
Mindent egészséggel látogató ege,
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele”

Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete hírei

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa

Megjelent a 87/2011. (VI. 3.) MVH Közlemény az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mikro- és kisvállalkozások létrehozására és fejlesztésére 2011-től nyújtandó támogatások igénybevételének részletes feltételeiről.

Részletek: <http://www.jkhk.hu>

Megjelent a vidékfejlesztési miniszter 44/2011. (V. 26.) VM rendelete

Magyar Közlöny 55. szám – A vidékfejlesztési miniszter 44/2011. (V. 26.) VM rendeletet, Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről.

4. § (1) Az e rendelet szerinti támogatás forrása az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap.

(2) Az e rendelet keretében az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program alapján a támogatás nyújtására fordítható éves keretösszeg 4 milliárd Ft.

5. § (3) A támogatás mértéke, ha a 6. § (1) bekezdés szerinti ügyfél

a) természetes személy, mikro-, kis- vagy középvállalkozás, települési önkormányzat, települési kisebbségi önkormányzat, önkormányzati társulás, egyházi jogi személy vagy nem közhasznú tevékenységet folytató nonprofit szervezet és

aa) a fejlesztést hátrányos helyzetű területen valósítja meg, az összes elszámolható kiadás 65%-a, de legfeljebb 35.000.000 forint vagy

ab) a fejlesztést nem hátrányos helyzetű területen valósítja meg, az összes elszámolható kiadás 60%-a, de legfeljebb 35.000.000 forint,

b) nonprofit szervezet, és a beruházás az ügyfél közhasznú tevékenységének ellátásához köthető, az összes elszámolható kiadás 100%-a, de legfeljebb 35.000.000 forint.

11. § (1) A támogatási kérelmet postai vagy az egyes mezőgazdasági és agrár-vidékfejlesztési támogatások igénybevétele esetén az elektronikus kérelembenyújtás alkalmazásáról szóló 80/2008. (IV. 4.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint, az elektronikus űrlapkitöltő szolgáltatás segítségével előállított elektronikus űrlapon, ügyfélkapun keresztül 2011-től évente július 1. és augusztus 1. között lehet benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (a továbbiakban: MVH) az MVH által rendszeresített és az MVH honlapján közzétett, a (2) bekezdésben meghatározott adattartalmú formanyomtatványon.

Nemzetközi rendezvény Finnországban

A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) Állandó Titkársága megbízásából, ezúton tisztelettel tájékoztatjuk a kedves érdeklődőket, hogy 2011. augusztus 22-28. között kerül megrendezésre Finnországban az „Amaze Me LADER” című, fiataloknak szóló nemzetközi rendezvény.

Részletek: <http://www.jkhk.hu/>

Jászberényi nyár ajánlataiból – válogatás

Július 15. (péntek) 21.00 óra

Honvéd Jász Kaszinó udvara (Bercsényi út 27.)

Déryné Vegyeskar Nyáresti szerenádjá. Vendéggént fellép az *egri Agria Vegyeskar* A belépés díjtalan.

Július 16. (szombat) 20.00 óra

Szabadtéri Színpad – *Varnus Xaver orgonahangversenye*
Belépődíj: 2.500 Ft

Július 21. (csütörtök) 18.00 óra

Déryné Művelődési Központ díszterme
Mester és tanítványa – „*A tánc bűvöletében*”
Farkas Pál zongoraművész és Balogh József zongoraművész négykezes zongora estje
Belépődíj: 600 Ft

Július 22. (péntek) 20.30 óra

Szabadtéri Színpad – *Republic koncert*
Belépődíj: elővételben: 2.300 Ft, helyszínen: 2.500 Ft

Július 22-31.

Árpád u. 2.
„*Gang Galéria*” *Jakab Zsolt és Breuer Betti fotó kiállítása*
Megnyitó: 2011. júl. 22. (péntek) 17.00 óra
Látogatható: naponta 10.00–17.00 óráig

Július 22-augusztus 11.*

Városi Bíróság
Makay és kortársai Jászsági képzőművészek kiállítása
Megnyitó: 2011. július 22. (péntek)
Látogatható: hétköznap 10.00-17.00 óráig szombaton: 10.00-13.00 óráig
A kiállítás rendezője a Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria.

Jászsági művészek hétvégéje – Jászberény

Július 29-31.

Fóter- Déryné Művelődési Központ előtt

Július 29. (péntek) 18.00 óra

Jász Múzeum
Ifjú Muzikusok Estje
Fellépnek: A Jászberényből elszármazott zenei pályán tanuló szakközépiskolás, főiskolás, és egyetemista fiatalok. A műsorban hallható lesz népi ének, magánének, hegedű és klarinét.

Belépődíj: 300 Ft
Rendező: „Jászberény Ifjú Muzikusok” Alapítványa

Július 30. (szombat) 18.00 óra

Szabadtéri Színpad – *XVII. Társastánc Gála*
Belépődíj: 1.000 Ft

Július 31. (vasárnap) 16.30 óra

Nagyboldogasszony Római Katolikus Főtemplom

Liszt Ferenc: Die gründung der kirche, részlet a *Krisztus* című oratóriumból, 8. tétel „Az egyház alapítása” Tu es Petrus...

Előadják: *Esztergomi Balassa Bálint Vegyeskar, Palotásy János Vegyeskar, Esztergomi Szimfonikus Zenekar*
Vezényel: *Reményi Károly*

Liszt Ferenc koronázási mise

Deák Ferenc javaslatára Ferenc József császár elfogadta a kiegyezés feltételeit. 1867-ben Budán magyar királlyá koronázta magát. Erre az alkalomra komponálta Liszt Ferenc koronázási miséjét. Liszt úgy komponálta a misét, hogy a magyar motívumok jól érvényesüljenek. Felismerhető a Rákóczi nóta és a Rákóczi induló dallama. Lisztnek alkalmazkodnia kellett a ko-

ronázási szertartás rendjéhez, így 1867. június 8-án a koronázási ünnepségen csak az állandó szövegű tételek hangzottak el.

A teljes mise tételei: Kyrie, Glória, Graduale (116. zsoltár), Credo (Henry Dumant miséjéből), Offertorium, Santus, Benedictus, Agnus Dei amit a koncerten hallhat a kedves közönség.

Előadják: *Palotásy János Vegyeskar – Jászberény, Esztergomi Balassa Bálint Vegyeskar, Esztergomi Szimfonikus Zenekar*

Szólót énekelnek: *Dunai Éva* – szoprán, *Laczkó Boglárka* – alt, *Pálmai Árpád* – tenor, *Laborfalvy-Sóos Béla* – basszus

Karigazgató: *Reményi Károly, Thormané Husznay Mária*

Vezényel: *Bedőné Bakki Katalin*
Konferál: *Dr. Kissné Kohári Erzsébet*
Belépődíj: 1.200 Ft

Rajz- és irodalmi pályázat a Család Évében

A Főegyházmegyei Katechetikai Konzultációs Iroda a Család Éve alkalmából rajz- és irodalmi pályázatot hirdetett hit-tanos gyermekek számára. A rajzpályázatra igen sok, összesen mintegy 600 pályamű érkezett. Jászfényszaruról a következő gyermekek indultak a megmérettetésen:

- 1. osztály: Berze Anna, Fábíán Ádám, Tóth Bálint
- 2. osztály: Béczi Bogi, Dósa Flóra, Patkós Vivien

- 3. osztály: Bodnár Johanna, Hornyák Bogi, Kovács Tamás, Patkós Andi
- 4. osztály: Fábíán Alexandra, Johancsik Dávid

Közülük az 1-2. osztályos korcsoportban, „A mi családunk” kategóriában harmadik helyezést ért el **Berze Anna**, illetve a 3-4. osztályos korcsoportban „Az első magyar szent család” kategóriában **Fábíán Alexandra**. A nagyszámú induló között elért kiváló helyezéshöz gratulálunk!

Pipafüst

Közéleti Civil Hírmondó

Kiadja:
Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság
Felelős kiadó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Szerkesztőség:
5126 Jászfényszaru, Füst Sándor u. 1.
Fax: (57) 422-527 • E-mail: info@bedekovich.hu

Szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. Palencsár Csaba

Készítette: az Új Berea Kft.
Tel.: 455-9080, fax: 455-9081
e-mail: ujberea.kft@chello.hu

Felelős vezető: a Kft. ügyvezető igazgatója

ISSN 1789-6304

A lap megjelenését támogatja
a Lakitelek Népfőiskola Alapítvány

Az érzések napja – Hatvanban

Felavatták a Trianon Emlékművet Hatvanban június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján. Egy három napos ünnepségsorozat befejező akkordja volt az esemény, amelyen az elcsatolt területek képviselői is részt vettek.

Szombat délutáni eseményen megtelt a Hajós Alfréd-, Kazinczy- és a Horváth Mihály utca által határolt tér. Az ünneplő közönség végigkísérhette, hogy az elszakított országrészekből származó földbe ültetnek egy őshonos szilfát, amely a felelősségvállalást, a folytonosságot, a gondoskodást, a szeretetet jelképezi.

A város polgármestere, beszédében elmondta, hogy az 1920-ban a nemzetünket ért trauma okán a nemzeti igazságtétel érdekében, a közös értékrend tisztelében, a politikai és társadalmi kultúra szabályai szerint erkölcsi kötelességünk emlékezni arra, ami Trianonban történt. Az emlékezést pedig ünnepi köntösbe kell öltöztetni. – Hiszen ünnep is ez a nap, mert új alkotást köszöntünk, a szellem és a kéz teremtő erejét üdvözölhetjük összefogódzó lélekkel a szétszakított és határon túlra került nemzetrészekkel – hangzottak szavai. Az érzések napjának nevezte az eseményt, hiszen a hatvaniak összefogtak, közösen döntöttek, közösen választották ki Tóth Dávid szobrászművész alkotását, amelynek fő motívuma az egymás felé nyúló kezek. A szobrot pedig az elszakított országrészek küldöttei jelenlétében avathatta fel, amelyet megáldottak a történelmi egyházak képviselői.

„A szobor tervezése és kivitelezése során az foglalkoztatott engem, hogy hogyan lehet az összetartozást szemléltetni. Úgy tartozunk össze, ha megfogjuk egymás kezét. Hogyan tudunk segíteni? Úgy, ha átnyúlunk a határunkon. Így jött az ötlet,

hogy az egymás felé nyúló kezek alkossák az emlékmű fő motívumát” – foglalta szavakba érzéseit Tóth Dávid.

Hám Józsefné Durai Éva, a losonci delegáció vezetője elárulta, hogy szerinte azért fontosak az ilyen ünnepségek, a megemlékezések, hogy a fiatalok is megtudják, hogy mi történt 1920. június 4-én, és ne csodálkozzanak Magyarországon azon, hogy tökéletesen beszéli a nyelvet.

– Felemelő érzés volt ezen az eseményen részt venni, tényleg együttesen azt érezhettük, hogy újra a nemzet részeivé váltunk. Tavaly sikerült először Kézdivásárhelyen is megemlékeznünk a Trianoni diktátumról, idén már itt Hatvanban, a testvérvárosunkban is jelen lehettünk a Nemzeti Összetartozás napjára készült rendezvénysorozaton. Ez nekünk nagyon nagy elégtétel – fogalmazott Rácz Károly, Kézdivásárhely polgármestere. Hozzátette, hogy este együtt szurkolnak majd a város szülötének, László Attilának, egy magyar tehetségkutató műsor döntőjében szerepel majd.

Kromák András Beregszánon képviselő, érzéseit nehéz volt számára szavakba önteni, hiszen – mint fogalmazott – Trianonról beszélni számukra különösen fájdalmas. Elárulta, hogy minden ilyen, és ehhez hasonló esemény megerősíti határon túli magyarokat az anyaország által táplált hitükben.

Az ünnepségen közreműködtek az 5. számú Általános Iskola diákjai, Ludányi Noémi, és Tóth István. Az esemény, koszorúzással zárult, ahol Hatvan város önkormányzata mellett több szervezet és intézmény helyezte el a tisztelet virágait az átadott emlékműnél.

Potos Rita

Boldogiak a régió élén

A boldogi Berecz Antal Általános Iskola diákjai nem csak odafigyelnek a környezetünk védelmére, de tesznek is érte. Tudásukat egy verseny keretében meg is mutatták: első helyezést értek el a régióban.

Zöldi Ákos és a Földvigyázók – ez a neve annak az internetes környezetvédelmi versenynek, ahol a diákok egyéniben és iskolánként is összemérhették tudásukat. A boldogi iskola tanulói pedig sikeresen helytálltak a feladatokon, és az észak-magyarországi régióban első helyezést értek el. Az országos eredményt tekintve az 1200 iskola 6000 tanulója közül a negyedik helyen végeztek. A sikerekben nagy szerepet játszott két anyuka közreműködése is: Tóthné Wynnik Erika és Turzai Györgyné az események koordinálását vállalta magára.

A Berecz Antal Általános Iskola kiemelten fontos területként kezeli

a környezetvédelmet és a hagyományőrzést – árulta el Tóth Éva, az intézmény igazgatója. Hozzátette: a Hagyományok Háza által szervezett Forgószél és Garabonciás versenyeknek is állandó résztvevői a boldogi gyerekek. Az idén tíz forgószeles és egy garabonciás boldogi diák jutott az országos döntőbe, közülük hatan a verseny legjobbjai között végeztek.

A közelmúltban Buli az egész(ség)! címmel gyereknapra kavaládót tartottak az iskolában, amelynek lebonyolításában a község egészségügyi intézményei mellett, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat és a civil szervezetek is részt vettek. A reggeli zenés bemelegítés után játékos vetélkedőkkel, valamint különféle kézműves és sportfoglalkozásokkal, lovaglással, kerékpáros tanpályán való gyakorlással és táncal kapcsolódhattak ki a diákok.

Szűcs Péter

Országos múzeumközpont lesz Hatvanban a Grassalkovich-kastélyban

Országos Magyar Vadászati Múzeum nyílik a hatvani Grassalkovich-kastélyban, így az évek óta használatlan épületet a magyar vadfajok megismertetésére használják majd. Több hasonló múzeum nyit az országban, de Hatvanban lesz a központ.

Hatvan egyik büszkesége, a városközpontban lévő Grassalkovich-kastély nagy része évek óta üresen áll. Korábban már számos elképzelés született arról hogyan hasznosítsák az épületet, ám a tervek közül eddig szinte semmi nem valósult meg.

Ezért jelent nagy előrelépést, hogy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes bejelentette: Országos Magyar Vadászati Múzeum nyílik a kastélyban. Azért esett a választás erre az épületre, mert rendkívül jó a megközelíthetősége, jók az adottságai is, így a helyszín kiválóan alkalmas a múzeumnak, és a kastély kertje pedig megfelel annak, hogy ott egy vadspark létesüljön.

A beruházás mintegy kétmilliárd forintos uniós pénzből va-

lósul meg, és a tervek szerint már 2011 őszén elkezdődhetnek a munkálatok. Várhatóan egy-két éven belül pedig át is tudják adni a múzeumlátogató közönségnek.

Többi között híres magyar vadászok trófeáit állítják majd ki és az idelátogatók megismerkedhetnek a magyar vadfajokkal is. A gyerekek biológia órán eljöhettek majd, hogy közelebről tanulmányozhassák az állatokat. Sőt, lesznek majd interaktív foglalkozások, ahol játszva ismerhetik meg az élővilágot.

Hatvan város polgármestere bejelentette: a múzeum nem csak Hatvan új büszkesége és sikerének egyik jelképe lesz, hanem új munkahelyeket is teremt a városban. A Vadászati Múzeumnak turisztikailag is kiemelt szerepe lesz, a növekvő idegenforgalom pedig a helyi vállalkozások számára is gyümölcsöző lehet.

A pályázat és a Kastélyfelújítás részleteiről folyamatosan beszámol a hatvan.hu.

„Urak, akik a világ dolgait igazítjátok: adjátok vissza a hegyeimet!

Bevallom őszintén: nem érdekel sem a politikátok, sem a világnézeti kérdéseitek, sem nagyszabású elgondolásaitok, melyekkel az embermilliók sorsát rendezni kívánjátok. Nem érdekelnek az embermilliók sem.

Egy érdekel csupán: adjátok vissza a hegyeimet!

Mert bármit is mondjanak a tudósok, a fiskálisok és a katonák: azok a hegyek az enyéim. Mint ahogy én is hozzájuk tartozom attól a perctől kezdve, hogy megszülettem a lábok alatt, abban a kis házban, s ők benéztek hozzám az ablakon. Nem a telegkönyv szerint voltak az enyéim, az igaz. De enyéim voltak Isten rendelése szerint, azáltal, hogy ott születtem s ott lettem emberré.

Adjátok vissza a hegyeimet!

Nézzétek urak: idestova ötven esztendeje már, hogy belerángattatok ebbe a játékba. Játsszotok az én bőrömmön háborút és országosztást, ide-oda ajándékozzátok engem s a hegyeimet, mint ahogy gyermekek ajándékozzák a játékszereket egymásnak. S én ötven esztendeig engedelmesen játszottam nektek mindent, amit csak parancsoltatok: kisebbségi sorsot, megaláztatást és elnyomatást, üldöztetést nyelvem és fajtám miatt, főlzabadulást és katonásdit. Játsszotok háborút. Lelkesedést és halálfélelmet, rámenős bátorságot és fejesztett menekülést, játszottam kétségbeesést, fájdalmat, dühöt, elvesztett háborút. Játsszotok elvesztett otthont és elvesztett családot, csikorgó fogú bosszúvágyat és hadifogságot, játszottam hontalan bujdosást, magányos, kóborló farkassorsot az emberi rengetegben..., Urak, nekem elég volt. Én nem játszom tovább.

Adjátok vissza a hegyeimet!

Ne mondjátok, hogy keressek magamnak máshol helyet a világban, mert nincsen ennek a világnak helye, ami az enyém volna azon az egyen kívül. Ne mondjátok, hogy befogadtok ebbe vagy abba az országba, mert nincsen nekem azokban az országokban semmi keresnivalóm. Ne mondjátok, hogy lelek magamnak hegyet a Kordillerrákban, vagy a Sierra Nevada: mert a más hegyei azok, nem az enyimek. Az én számomra nincs szépségük és nincs békességük azoknak a hegyeknek.

Adjátok vissza az én hegyeimet!

És azt se mondjátok, hogy nem én vagyok az egyetlen, akinek ez a sorsa, mert milliók váltak földönfutókká játékaik során és én csak egy vagyok a milliók közül. Számomra nem vigasztalás, hogy millióknak fáj ugyanaz, ami nekem. Magamnak fáj, ami bennem fáj.

Adjátok vissza a hegyeimet!

Ne mondjátok azt sem, hogy van, aki többet veszített, senki sem veszített annyit, mint én. Nekem nem volt Palotám, amit fölépíthetnétek valahol a föld másik oldalán. Nekem nem volt vagyonom, amit bankjaitok visszafizethetnének, ha megszállná őket a jótékonyág láza. Állásom sem volt, hivatalom sem, ami helyett újat adhatnátok. Nekem semmim sem volt, csak a hegyeim s egy asszony, akit szerettem. S ez a kettő együtt többet ért, mint a világ valamennyi palotája, vagyona és hivatala. Senki sem veszített ebben a játékban annyit, mint én.

Adjátok vissza a hegyeimet!

Urak, én alázatosan elhiszem, hogy nagyok vagytok és hatalmasok. Hogy kisujjatok egyetlen mozdulatára milliók hálnak meg, országok cserélnek gazdát és földrészek süllyednek el a tengerek mélységeibe. De mindezen túl hinni szeretném azt is, hogy tisztelitek az igazságot és a törvényt, amit Isten a világnak adott, és hogy a szívetekben jószándék szűri át még a kisujjatok mozdulatát is. De ezt csak akkor hihetem el, ha eltörlik a rontást, ami játékaik nyomán erre a világra rászabadult, és visszaadjátok a hegyeimet.”

Wass Albert

Jászivány természeti értékei

Jászivány a Jászság keleti részén, Heves megye határán található. A települést Jászapátitól a Heves felé vezető 31. számú főútról leágazó 32132 jelű országos mellékúton lehet megközelíteni. A település közigazgatási területét nem érinti vasútvonal. A települést mindössze 10 utca hálózta be.

Jászivány település a Hevesi – sík nevű kistáj területén fekszik, mely a **Bükk Nemzeti Park védelme alá tartozó tájvédelmi körzet.** Szikes és elszikesedő területek jellemzők, a felfedezésre váró flórával és faunával.

Mint oly sok táj esetében, itt is elmondható, hogy ezek a kis szikes világok csak a felületes szemlélő számára unalmasak. Túlzás nélkül mondható, hogy a szikes puszták csodálatos látványt nyújtanak – legyen az rekkenő fehér hőség vagy a vihar előtti sötétség. Ehhez társul a szik színpompás növényközössége, amelynek egyik látványos tulajdonsága a felszín legkisebb változásaira is reagáló mozaikosság. Már néhány centiméter eltérés is más és más növényközösségnek teremt életlehetőséget.

A **füves puszták** szikes és szikesedő területeinek jellegzetes növényei közé tartozik az ecsetpázsit, a veresnadrág csenkesz, a sóvirág, a bárányparéj, a varjúháj, a szarvaskerep, a réti peremizs, a bárányüröm, a sziki üröm, a sziki őszirózsa. Virágaik tavasztól őszig a vöröstől a liláig különböző színekbe öltöztetik a pusztát. A szikesedő területek közé ékelődő **lőszpuszták** túlnyomó többségét ma már művelik, a szikesek között fennmaradt területeiket könnyű felismerni a ligeti zsálya és a macskahere megjelenéséről.

A nedvesebb területek, **kis vízállások** környékén csetkák, lila orvosi nadálytő, mocsári kosbor él.

A hevesi puszták legnagyobb értékei az itt táplálkozó és költő madarak, amelyek között Magyarország legféltettebb madárfajainak tucatjai találhatóak. A területen az Alföld két védett pusztai madara, a **túzok** és az **ugartyúk** talál menedéket. A nedves réteken, tocsogósokban haris, bíbic, piros lábú cankó, a mocsaras vízjárta területeken szürke gém, vörösgém, nagykovács, bölömbika fészkel. A pusztákon rendszeresen költ a széki lile, a széki csér, a fogoly, a fűrj, a fácán.

A kisebb erdőfoltokban kék és vörös vércse, szalakóta, a löszös részeken gyurgyalag fészkel. Az emlősök közül a legfontosabb a több védett foltban is megtalálható ürge, ami a ragadozó madarak, elsősorban a Bükkből vadászni idejövő kerecsensólyom legfőbb tápláléka.

Jászivány történelme

Heves-Ivány területe a múltban nem tartozott a Jászsághoz, sőt még Szolnok megyéhez sem, hanem egy másik, legrégebbi megye, Hevesújvármegye települése volt, közvetlen Apáti szomszédságában.

A legrégebbi történelmi adat Heves-Iványra vonatkozóan abban az okmányban fordul elő, melyben II. András király 1234-ben – tehát még a tatárjárás előtt – az Aba nemzetségbeli Demeter mesternek 3 helységet adományoz, amelyet a hevesi várispánság köteleke alól felment. Az adománylevélben még Ivan-föld néven olvasható.

A további időkben Heves-Ivány nemesi családok birtokát képezte, tehát lakosai jobbágyok voltak. A Palóczy grófok 1421-ben kapták, s vezették be Heves-Ivány birtokába, majd 1527-ben, amikor a Palóczy Antal meghalt, testamentumában az egri Káptalanra hagyta. A török hódoltság kezdetétől Heves-Ivány is a környező falvak sorsában osztozott. Elhelyezkedéséből adódóan nagy veszélynek volt kitéve, mivel beleesett a Szolnok–Eger között hullámzó hadak útjába, így az átvonuló csapatok minden sarcolása érintette. Ez a mai napig **történelmi nevezetességű földút, mely a „Császár útja” néven vált híressé.**

A falu az 1680-as tatár betöréskor pusztult el végleg, ezt követően nem telepedik újjá. 1714-től az egri káptalan egy-egy évre bérbé adja a pusztát az apátiaknak.

1717-ben a Jász-Apátiak bérbé vették Heves-Ivány földjét. Időközben a pusztára már Kisér is igényt tartott volna. 1750-ben, mint lakatlan, pusztá területet az apátiak – a kiskunsági Matkó- és Kömpöc-pusztákért cserébe

– megszerezték a káptalantól. Apáti jó ideig csak szántónak, kaszálónak használta a területet, majd a XVIII. század végén megkezdte benépesítését. Ivány határát 1855-ben Apátival együtt végleg tagosították, s ez lehetővé tette a tanyavilág kialakulását.

Közigazgatásilag 1950-ben vált önálló településsé, de hosszú ideig mégsem lehetett valóságos falunak tekinteni, mivel lakossága a határban szétszórta tanyákon élt. A falu központja az ún. telek nevű határrezsen alakult ki, ahol korábban is állott Heves-Ivány község, s mivel ekkor már a Jászsághoz tartozik, ezért a Jászivány nevet kapja. 1975-ben Jászapáti társközségévé vált, majd 1991-ben ismét visszakapta önállóságát, kialakította intézményeit. Jelenleg is aktívan működik a helyi községi könyvtár és különböző rendezvényeknek ad otthont a Művelődési Ház.

A község megalakulásakor a lakosság száma 1131 fő, ez a szám napjainkban csupán 410 fő körül alakul. A település lakosságának zöme hagyományosan a mezőgazdaságból fedezte szükségleteit.

Jászivány régészeti lelőhelyekben nem igazán bővelkedik, bár a környéken feltárára kerültek **szarmata és római kori leletek.** A település több pontján található régészeti érdekű területek, melyek közül 27-et a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Regionális szervezete, melyek közül a régészeti lelőhelyek ex-lege védeltséget élvez. Szintén ex-lege védeltségű a település területén található 6 db **kunhalom:** Nagy-gyep halom, Papp-dűlő II., Dósa-dűlő I., Barattyús I., Gólya-dűlő, Belterületi halom – ide épült a település temploma.

A templom romjai is mint nagy kőhalom, melynek eltakarítására a későbbi birtokkiosztás után került sor. A jó állapotú, használható terméskövet Jászapátira vitték, s a templom körül kerítést építettek belőle. Az elpusztult templom helyére 1779-ben kőkeresztet emeltek. A keresztől nem messze egy harangláb állt, melyet a nap három főszakaszában meghúztak. Később ez a harang került fel az új templom tornyába, s ma is kis harangként működik. A templom romjainak eltakarítása után művelésbe vették a község helyét, a templom helyével együtt.

Az **új templom építésében** kiemelt szerep jutott **Vincze Ferencnek,** aki helyi lakosként igen elszánt volt abban, hogy a régi templom helyén egy új álljon. A népi emlékezet úgy tartja, hogy ebben lányának látomása is sürgette. Amikor a kis lány kora reggel kiment, nagy fényességet látott az egykori templom helyén. Szaladt édesapjához, hogy jöjjön, mert ott nagy világosság van, de az apa nem látott semmit. Vincze Ferenc elhatározását tett követte, erős akarattal, nem kevés munkával és kitartással fogott hozzá a templom építésének megszervezéséhez, melynek hatására a hevesiványi lakosok körében is mozgalom indult a templom felépítésére. **1927-ben megkezdtek a téglakészítést, égetést,** kutat ástak a víz biztosítására. A téglakészítéshez szükséges szalmát a gazdák adták. Az épülő templom alapjainak a Teleki-dűlő adott helyet. A korábbi tervekkel ellentétben az épülő templom nem a régi templom helyére került ugyan, de a szentély helye azonos lett. Az építéshez szükséges terméskövet Gyöngyösről vasúton hozták vagonokban Jászapátig, onnan pedig kocsikkal szállították ki Hevesiványra. Az építéshez kb. 964 mázsa terméskövet használtak fel. A toronyra kovácsoltvas kereszt került. 24 darab 3 méteres templomi padot hoztak, melyet többen megváltottak. A templom egyéb berendezési tárgyait a gazdák fizették. A legnagyobb adomány az oltár, a szentély 3 ablaka és a Jézus Szíve szobor volt. Szintén adományozásból gyűltek össze a kegytárgyak, a stáció képek. A régi templom lerombolása után mintegy 400 évvel, 1930. június 29-én szentelték fel a község új templomát, mely a község szívében állva ma is várja a híveket. Az újonnan felszentelt templom építetőjének munkáját 1942. augusztus 13-án XII. Pius pápa kitüntetéssel ismerte el.

Fotó: Pető István

Forrás: jaszivany.hu

XVII. Jász Világtalálkozó Jászivány

2011. július 1. (péntek) – július 2. (szombat)

„Legyen ott Ön is a Jász Összetartozás és Hagyományörzés Legnagyobb Ünnepén”

Július 1. (péntek)

- 14.00 A XVII. Jász Világtalálkozó ünnepélyes megnyitója (A rendezvényt megnyitja: Tari András polgármester)
Köszöntőt mond: Dr. Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke
Az ünnepi műsorban közreműködnek:
• Jászszentandrási Andante Kamarakórus
• Kunráth Sándor Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulói
• Balett csoport Jászapáti, Bálint Éva Linda vezetésével.
- 15.20 Kiállítások megnyitója a Művelődési Házban
A kiállításokat megnyitja: Hortiné dr. Bathó Edit, a Jász Múzeum igazgatója
- 16.00 „Jászok Fája” ültetése
16.30 Emlékhely avatás a „Császár útjánál”
17.00 Jász-Nagykun-Szolnok megyei Karnagyok Kórusának fellépése a római katolikus templomban
18.15 Szolnoki Mazsorett és Zászlóforgató Csoport műsora
19.15 Agócsné Balogh Mónika operett – és magyar nótá műsora
20.10 AN-JU műsora
20.30 Jászmagyarok Együttes koncertje
22.00 Disco
Napközben: Hagyományörző kézműves játszóház és pónilovaglás a Harmatcsepp Waldorf Családi Napközi udvarán.

Július 2. (szombat)

- 09.00 Ünnepi Főpapi Szentmise Celebrál: Dr. Ternyák Csaba egri érsek
10.30 Jász települések felvonulása
11.15 A XVII. Jász Világtalálkozó díszünnepsége
Műsorvezető: Csernák János
• Köszöntőt mond: Tari András polgármester
• Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, a rendezvény fővédnöke
• Pócs János, országgyűlési képviselő, a rendezvény védnöke
• Jászságért Díj átadása
A díjat átadja Dr. Dobos László, a Jászok Egyesületének ügyvivője
• Berente Zoltán az elszármazottak nevében köszönti a résztvevőket
• Jásziványért Díj átadása
• Jászkapitány beiktatása a Kapitányok Tanácsa előtt
• Történelmi képek a jászok múltjából
Az ünnepi műsorban közreműködnek: Jászszentandrási Andante Kamarakórus, Fehér Anna színművésznő, Nagy János
- 14.00–18:00 Jászsági települések művészeti csoportjainak bemutatkozása
14.30 Lovas programok; Csikós- és voltizs bemutató
15.30 Íjász bemutató
16.00 Jászsági tűzoltóautók felvonulása; Fogathajtó bemutató
18.00 Bohóc műsor a vásártéren; Jászapáti Színjátéskör műsora
19.30 Miskolci Ütősök műsora
20.00 Tóth Vera műsora
20.30 Takács Nikolas műsora
21.00 „TŰZVARÁZSLÓK”
21.30 Utcabál
22.00 Tűzijáték

Egész napos programok:

Jász települések utcája, Kézműves-utca, Hagyományörző kézműves játszóház és pónilovaglás a Harmatcsepp Waldorf Családi Napközi udvarán, Kiállítások, Arc- és körömfestés, Sétakocsikázás, Ugrálóvár és egyensúlyozó játékok.

A szervezők továbbra is köszönettel fogadják a szervezéshez, a programokhoz kapcsolódó bármely segítséget, támogatást.